

Lausunto

1 (2)

9.1.2025

104/08.00.01/2024

Pudasjärven kaupunki
kirjaamo@pudasjarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 26.11.2024

LAUSUNTO PUDASJÄRVEN JOUTENSUON TUULI- JA AURINKOVOIMAOSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Pudasjärven kaupunki on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuistoja Pudasjärven kaupungin Joutensuon alueelle. Sähkönsiirtoreitit sijoittuvat liksäksi Puolangan ja Utajärven kuntien alueille. Suunnittelualueen koko on noin 7 500 hehtaaria. Tuuli- ja aurinkovoimapuisto sijoittuu lähimmillään noin 2,5 km etäisyydelle Kainuun maakuntarajasta.

Joutensuon alueelle suunnitellaan enintään 51 uuden tuulivoimalan ja noin 60 MWp:n suuruisen aurinkovoimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho arviolta 6-10 MW, jolloin kokonaistehoksi muodostuu noin 310-510 MW. Aurinkovoimahankkeen teho on arviolta noin 60 MWp, ja siihen käytettävä maa-ala on pinta-alaltaan noin 102 hehtaaria.

Hankkeen YVA-menettely toteutetaan samanaikaisesti osayleiskaavan laadinnan kanssa. YVA-ohjelman VE1 mukaan alueelle rakennetaan 51 uutta tuulivoimalaa ja VE2 mukaan 35 uutta tuulivoimalaa. Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan joko uutta 46 kilometriä pitkää 400 kilovoltin ilmajohtoa pitkin etelään Fingrid Oyj:n alustavasti suunnitellulle sähköasemalle tai uutta noin 22 kilometriä pitkää 400 kilovoltin ilmajohtoa pitkin pohjoiseen. Etelään suuntautuva sähkönsiirron vaihtoehto sijoittuu osin Kainuun maakunnan alueelle, Puolangan luoteisosaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Maakuntakaavoituksen osalta Kainuun liitto tarkentaa, että Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 (hyväksytty 12.12.2023) on kuulutettu tulemaan voimaan 6.3.2024. Tuulivoimamaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu muutoksenhakuviranomaiseen. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Kainuun liitto toteaa, että osallistumis- ja arviointisuunnitelman kuvassa 15 (30. 11) oleva Kainuun epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä ei sisällä Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan 2035 maankuntakaavamerkintöjä, kuten esimerkiksi maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti arvokas alue

(vma). Tätä uudempi maakuntakaavayhdistelmä (12.12.2023) on saatavilla Kainuun liiton verkkosivuilta.

Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen luonnonsuojelualueiden tai -kohteiden (SL) sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien tai ehdotettujen alueiden lisäksi Joutensuon suunnittelualueen vaikutusalueita koskevat lisäksi Kainuun voimassa olevissa maakuntakaavoissa seuraavat merkinnät ja määräykset:

- Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M-alueet), jota koskee suunnittelumääräys
- Poronhoitoalueen raja, jota koskee suunnittelumääräys

Lisäksi koko Kainuun maakuntakaava-alueen käsittävät yleismääräykset koskevat Kainuun alueelle sijoittuvaa sähkönsiirtovaihtoehtoa, jota tarkastellaan YVA-menetelyssä. Kainuun voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on annettu mm. energiansiirtoa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

“Energiatuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiatuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai -siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä kulttuuri-perintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahanketta suunniteltaessa huomioidaan muut lähialueelle Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien rajalla suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ja sähkönsiirtoratkaisut sekä niiden yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on erityisesti hyvä huomioida vaikutukset ihmisiin, maisemaan, linnustoon, eläimistöön, ekologiin yhteyksiin, radiojärjestelmiin sekä säätutkahavaintojen ennustettavuuteen ja esittää keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa.

Kainuun liitto korostaa avoimen tiedottamisen ja vuoropuhelun sekä eri kanavien viestimisen tärkeyttä kaikissa tuulivoimarakentamiseen liittyvissä suunnittelu- ja toteuttamisvaiheissa.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

PL 86

90101 OULU

Viite: POPELY/701/2024

LAUSUNTO JOUTENSUON (PUDASJÄRVI) TUULI- JA AURINKOVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

VSU Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuistoa Pudasjärven kaupungin Joutensuon alueelle. Sähkönsiirtoreitit sijoittuvat lisäksi Puolangan ja Utajärven kuntien alueille. Suunnittelualueen koko on noin 7 500 hehtaaria. Tuuli- ja aurinkovoimapuisto sijoittuu lähimmillään noin 2,5 km etäisyydelle Kainuun maakuntarajasta.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho noin 6–10 megawattia (MW). Aurinkoenergian tuotantoalue sijoittuu hankealueen länsiosaan, ja sen pinta-ala on noin 102 hehtaaria. Tässä vaiheessa alueelle suunnitellaan noin 60 megawattipiikin (MWp) suuruisen aurinkovoimalan rakentamista. Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähköaseman yhteyteen suunnitellaan myös sähkövarastoa.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan tuuli- ja aurinkovoiman osalta seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 51 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. Hankealueelle rakennetaan noin 60 MWp:n tehoinen aurinkovoima-alue sekä sähkövarasto.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 34 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. Hankealueelle rakennetaan noin 60 MWp:n tehoinen aurinkovoima-alue sekä sähkövarasto.

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

SVE1: Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueelle rakennetaan sähköasema. Valtakunnanverkkoon liityntää varten rakennetaan uusi 46 kilometriä pitkä 400 kilovoltin ilmajohto hankealueelta etelään Fingrid Oyj:n alustavasti suunnitellulle sähköasemalle. Sähköaseman paikasta ei toistaiseksi ole varmaa tietoa, joten Joutensuon voimajohdon pituus ja reitti varmistuu Fingridin suunnittelun edetessä. Sähkönsiirron vaihtoehdon SVE1 reitti kulkee Pudasjärven lisäksi Utajärven alueella sekä Kainuussa Puolangan kunnan alueella.

SVE2: Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron vaihtoehdossa SVE2 rakennettaisiin uusi noin 22 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto hankealueelta kohti pohjoista. Tässä vaihtoehdossa tarkoituksena on pyrkiä yhteistyöhön lähiseudulle suunnitellun tuulivoimapuiston kanssa. Voimajohdon reitille tarkastellaan kahta vaihtoehtoa, SVE 2A ja SVE 2B. Sähkönsiirron vaihtoehdon SVE2 reitti kulkee kokonaisuudessaan Pudasjärven alueella.

SVE3: Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron vaihtoehdossa SVE3 rakennettaisiin uusi 400 kilovoltin voimajohto hankealueelta kohti länttä. Tällöin Joutensuolla tuotettu sähkö siirrettäisiin valtakunnanverkkoon Fingridin harkinnassa olevan Vuoton sähköaseman kautta. Joutensuon hankealueen ja harkinnassa olevan Vuoton sähköaseman välinen etäisyys on linnuntietä noin 30 kilometriä. Sähkönsiirron vaihtoehdon SVE3 reitti ei toistaiseksi ole selvillä, mutta se kulkisi kokonaisuudessaan Pudasjärven kunnan alueella.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Maakuntakaavoituksen osalta Kainuun liitto tarkentaa, että Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 (hyväksytty 12.12.2023) on kuulutettu tulemaan voimaan 6.3.2024. Tuulivoimamaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu muutoksenhakuviranomaiseen. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Kainuun liitto pitää tärkeänä ja kannatettavana erilaisten sähkönsiirtoreittien selvittämistä yhteistyössä muiden alueella toimivien hanketoimijoiden kanssa. Osin Kainuun alueelle sijoittuva etelään suuntautuva sähkönsiirtovaihtoehto (SVE1) on kokonaan uusi 400 kV ilmajohto. Eryteisesti sen osalta hankkeen jatkovalmistuksessa on tarpeen huomioida Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa osoitetut maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. Sähkönsiirtovaihtoehdon (SVE1) alueelle tai sen vaikutusalueelle sijoittuviin Kainuun voimassa oleviin maakuntakaavamerkintöihin kuuluvat YVA-ohjelmassa mainittujen lisäksi myös seuraavat merkinnot ja niitä koskevat suunnittelumääräykset:

- Maa- ja metsätalousvaltainen alue M (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030), jota koskee suunnittelumääräys.

- Poronhoitoalueen raja (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaa-kuntakaava 2030), jota koskee suunnittelumääräys

Kaikki koko Kainuun maakuntakaava-alueen käsittävät yleismääräykset koskevat Kainuun alueelle sijoittuvaa sähkönsiirtovaihtoehtoa.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahanketta suunniteltaessa huomioidaan muut lähialueelle suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ja sähkönsiirtoratkaisut sekä niiden yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on erityisesti hyvä huomioida vaikutukset ihmisiin, maisemaan, linnustoon, eläimistöön, radiojärjestelmiin sekä säätutkahavaintojen ennustettavuuteen. Kainuun liitto suosittelee esittämään keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa (esim. voimaloiden sijoittelu, määrä, korkeus tai muut tekniset ratkaisut). Lisäksi maakuntakaavaa tarkemmassa suunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon nykyiset toimivat ekologiset yhteydet sekä vahvistaa heikkoja yhteyksiä tarkempien selvitysten ja mm. tuulivoimaloiden sijoittelun avulla.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että tuulivoimahankkeen toteutuessa sen vaikutuksia seurataan luotettavasti ja pitkäaikaisella seurantamenettelyllä. Tarvittaessa on tärkeää ryhtyä toimenpiteisiin, joilla mahdollisia haitallisia vaikutuksia lievennetään tai poistetaan. Kainuun liitto korostaa avoimen tiedottamisen ja vuoropuhelun sekä eri kanavien viestimisen tärkeyttä kaikissa tuulivoimarakentamiseen liittyvissä suunnittelu- ja toteuttamisvaiheissa.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa YVA-ohjelmasta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

Kuhmon kaupunki
Kaupunginhallitus
kirjaamo@kuhmo.fi
PL 15
88901 Kuhmo

Viite: Lausuntopyyntö 17.12.2024

LAUSUNTO KUHMON MÄNTYMÄEN AURINKOVOIMAPUISTON ASEMAKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Kuhmon kaupunki on pyytänyt muun muassa Kainuun liiton lausuntoa Mäntymäen aurinkovoimapuiston asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). Asemakaavatyön tavoitteena on mahdollistaa noin 13 ha laajuisen aurinkovoimalueen sijoittuminen Mäntymäen yrityspuiston yhteyteen Nurmestien ja Sotkamontien risteysalueen eteläpuolelle.

Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa Kuhmon Mäntymäen asemakaava, joka on hyväksytty vuonna 2021. Suunnittelualueella on voimassa Kuhmon keskustaajaman osayleiskaava, joka on hyväksytty 17.6.2014.

Lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu selkeästi ja siinä on huomioitu voimassa oleva maakuntakaavatilanne. Kainuun liitto toteaa, että suunnittelualue sijaitsee voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M, aluevaraus). OAS:ssa mainitun Kainuun voimassa olevan maakuntakaavoituksen liikenneturvallisuuden yleisen suunnittelumääräyksen lisäksi myös muut koko maakuntakaava-alueen käsittävät yleismääräykset koskevat suunnittelualueetta. Näihin kuuluu muun muassa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 annetut energian siirron yleiset suunnittelumääräykset. Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija